

Кафедра концертмейстерської майстерності

СИЛАБУС
КОНЦЕРТМЕЙСТЕРСЬКА МАЙСТЕРНІСТЬ

(назва дисципліни)

Освітній рівень	III, освітньо-творчий
Ступінь освіти	доктор мистецтва I етап – асистентура-стажування
Галузь знань	02 Культура і мистецтво
Спеціальність	025 Музичне мистецтво
Освітньо-творча програма	підготовки доктора мистецтва
Статус	вибіркова

Курс	1
Семестр	1-2
Кредитів ЄКТС	4
Годин	120
Аудиторних годин	30
Індивідуальних годин	30
Самостійна робота	90
Семестровий контроль	залік

Інформація про викладача

ПІБ, посада	Нікітська Євгенія Семенівна, професор Тарабанов Анатолій Петрович, ст. викладач
Профіль викладача	http://num.kharkiv.ua/assets/img/structure/faculties/concertmasters/Nikitska.pdf http://num.kharkiv.ua/assets/img/structure/faculties/concertmasters/Tarabanov.pdf
e-mail	nikitska@num.kharkiv.ua tarabanov@num.kharkiv.ua

Анотація навчальної дисципліни

Дисципліна спрямована на вдосконалення творчих та професійних компетентностей здобувача освіти III, освітньо-творчого, рівня шляхом засвоєння в творчо-виконавській діяльності професійних навичок концертмейстера стосовно різножанрових та різностильових творів європейського музичного мистецтва. Курс забезпечує комплексний підхід до формування творчої особистості.

Силабус навчальної дисципліни «Концертмейстерська майстерність» складено відповідно до освітньо-творчої програми підготовки доктора мистецтва та навчального плану; згідно з вимогами кредитно-модульної системи організації навчання. Силабус визначає обсяг знань здобувачів відповідно до вимог освітньо-творчої програми, алгоритму вивчення дисципліни «Концертмейстерська майстерність»; необхідне методичне забезпечення; складові та технологію оцінювання програмних результатів навчання асистентів-стажистів.

Метою дисципліни «Концертмейстерська майстерність» є виховання у здобувача освіти професійних навичок відповідно до принципів ансамблевого виконання, розуміння ролі піаніста; розвиток практичних знань, необхідних для концертмейстерської роботи в усіх її

проявах, уміння акомпанувати з аркуша та транспонувати. На більш високому рівні – розвиток самостійного творчого мислення здобувача освіти; удосконалення концертмейстерської та виконавської майстерності; виховання вміння працювати з великим обсягом різнопланового музичного матеріалу та навичок самостійної роботи із солістами.

Здобуті знання та уміння забезпечують формування таких **компетентностей**, зокрема:

ІК. Здатність визначати та розв'язувати комплексні проблеми в галузі музичного мистецтва; володіти методологією творчої, наукової та педагогічної діяльності; створювати оригінальні цілісні наукові/творчі концепції, проводити самостійне науково-творче дослідження, результати якого відповідають вимогам новизни та актуальності, мають теоретичне та практичне значення.

ЗК 01. Здатність до оволодіння науковою компетентністю та розвитку творчих здібностей, спрямованими на формування загальнокультурного системного світогляду.

ЗК 03. Здатність до саморозвитку та самовдосконалення протягом життя, оцінювання рівня власної фахової компетентності та підвищення професійної кваліфікації, адаптації до змін у професійній творчій та педагогічній діяльності.

ЗК 04. Готовність до роботи у міжнародному культурному просторі на основі вільного володіння іноземною мовою, дотримання норм міжкультурної толерантності та професійної етики.

СК 01. Здатність до створення інноваційної концепції творчого продукту та практичного втілення на високому виконавському рівні; розробки науково-творчих проєктів, управління ними; укладання пропозицій щодо їхнього фінансування; реєстрації прав інтелектуальної власності.

СК 02. Здатність розвивати та вдосконалювати високий рівень виконавської майстерності, формувати власний творчо-мистецький виконавський стиль.

СК 03. Здатність володіти методами розв'язування спеціалізованої задачі й практиками інтерпретації / композиції до створення оригінального творчого продукту в контексті музичної діяльності та освіти.

СК 04. Здатність до застосування інноваційних технологій та методів, необхідних для розв'язання комплексних проблем у галузі музичного мистецтва, інтегрування знань з інших сфер гуманітаристики.

СК 05. Здатність до використання педагогічних технологій для передачі наукових знань майбутнім фахівцям з дотриманням людиноцентристського підходу в навчанні.

СК 07. Здатність використовувати сучасні науково-інформаційні технології, міжнародні науково-метричні бази, програмне забезпечення у процесі творчої та науково-педагогічної діяльності; володіти комунікативною культурою.

У результаті вивчення дисципліни «Концертмейстерська майстерність» здобувач повинен **знати:**

- феномени, що визначили еволюцію та сучасний стан концертмейстерського виконавства;
- основну вокальну (оперну, концертно-камерну) та інструментальну літературу, що пов'язана з діяльністю концертмейстера-піаніста;
- спеціалізовану мистецтвознавчу літературу, що відображає новітні тенденції дослідження проблем концертмейстерської майстерності;
- класифікацію співацьких голосів, їх теситуру;
- специфіку фортепіанного акомпанементу у вокально-інструментальній музиці та його виражальні засоби;
- загальні відомості про творчість композиторів та особливості їх музичної мови;
- стильові та жанрові особливості творів, що виконуються;

- основні музичні та виконавські завдання і шляхи їх вирішення;
- методологію ведення творчої та викладацької діяльності в загальносвітовому фаховому контексті;
- базові засади розробки та реалізації творчих мистецьких проєктів.

У результаті вивчення дисципліни «Концертмейстерська майстерність» здобувач повинен **уміти:**

- здійснювати творчу та музично-просвітницьку діяльність;
- на високому рівні володіти професійними засадами фахової практики, формувати власний стиль музичної творчості;
- упроваджувати досягнення кращих мистецьких шкіл у музичне мистецтво України та світу;
- критично осмислювати, фахово аналізувати та рецензувати музичні артефакти;
- вільно орієнтуватись в ансамблі, знати та чути партію соліста в найменших деталях;
- самостійно розучувати з вокалістами оперний та концертний репертуар;
- акомпанувати співакам на концертній сцені та на репетиціях;
- урізноманітнювати звучання фортепіанної партії відповідно до різних штрихів та прийомів гри (співу) соліста;
- оцінювати та корегувати баланс звучання згідно з особливостями голосу (інструмента), виконавських даних соліста, особливостей акустики тощо;
- швидко орієнтуватися в запропонованому музичному матеріалі;
- створювати виконавський план твору, обґрунтовувати власний проєкт інтерпретації;
- проводити заняття як концертмейстер у класах різних музичних спеціальностей.

У результаті вивчення дисципліни «Концертмейстерська майстерність» здобувач повинен **мати навички:**

- концертмейстерської діяльності;
- опанування фортепіанної партії на високому виконавському рівні у стислі терміни з мінімальною кількістю репетицій;
- вільного акомпанування з аркуша та в транспозиції;
- музично-теоретичного аналізу;
- виконавського аналізу;
- самостійної творчої роботи;
- самовдосконалення як концертмейстер;
- розв'язання проблемних ситуацій у творчій діяльності;
- застосування усталених та інноваційних методів ведення творчої роботи;
- комунікації в процесі творчої та просвітницької діяльності;
- публічної презентації продуктів творчості.

Програмним результатом навчання є здатність ведення концертної та творчо-просвітницької діяльності концертмейстера, постановки та розв'язання комплексних творчих мистецьких завдань на базі впевненого володіння виконавськими практиками:

ПРН 1. Вміння створювати концепції науково-творчих проєктів, оформлювати їх належним чином та з урахуванням суспільного запиту, поетапно впроваджувати результати роботи в мистецьку практику; налагоджувати творчо-мистецьку комунікацію.

ПРН 2. Підвищення рівня професійної підготовки виконавців/композиторів в єдності наукових та мистецьких шкіл. Формування навичок розв'язання проблемних ситуацій у творчій, науковій та педагогічній діяльності.

ПРН 3. Знання методології мистецтвознавства, психології та педагогіки, застосування усталених методів та підходів у власних наукових та / або інноваційно-творчих проєктах, а також у власній творчій та / або педагогічній практиці.

ПРН 7. Володіння комунікаційними та організаторськими навичками у процесі педагогічної та просвітницької діяльності, спрямованої на популяризацію академічного музичного мистецтва.

Перелік тем

Змістовий модуль 1

Довільно складена концертна програма тривалістю не менше однієї академічної години; рівень обраних творів має бути таким, що відповідає вимогам щодо найвищого та високого рівня складності (залежно від попередньої спеціалізації здобувача).

Змістовий модуль 2

Довільно складена концертна програма тривалістю не менше однієї академічної години; рівень обраних творів має бути таким, що відповідає вимогам найвищого та високого рівня складності (залежно від попередньої спеціалізації здобувача). Послідовність концептуальної структури та принцип технічно-мистецького ускладнення першого та другого концерту разом є бажаними.

Форми та технології навчання

Індивідуальні заняття та самостійна робота.

Навчальні ресурси

Усі необхідні для вивчення навчальної дисципліни, основні та додаткові матеріали надсилаються у відповідну групу Viber, Telegram тощо.

Критерії оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
90–100	A	відмінно	Здобувач освіти має високий творчий потенціал, вільно і швидко орієнтується в музичному матеріалі, досить легко справляється з усіма піаністичними труднощами, демонструє глибоке розуміння музичної драматургії оперної сцени чи вокально-інструментальної мініатюри, володіє широкою палітрою виразних засобів, проявляючи яскраву виконавську індивідуальність, що обумовлює високий рівень художньо цінної інтерпретації і натхненність гри.
82–89	B	добре	Здобувач освіти демонструє добросовісне вивчення і якісне виконання твору, грає усвідомлено, художньо послідовно, однак інтерпретації бракує яскравості й переконливості, індивідуальності творчого мислення й натхнення.
75–81	C		Здобувач освіти старанно виконує вивчену

			програму, на компетентному рівні дотримується всіх необхідних вимог, але припускається декількох помилок, через що втрачає в художній складовій. Має добрий рівень професійної підготовки.
64–74	D	задовільно	Здобувач освіти під час гри припускається помилок, що мають випадковий характер. Виконанню бракує творчої активності та вміння самостійно мислити, через що страждає ансамблева єдність. Відповідає кваліфікаційним професійним вимогам.
60–63	E		Здобувач освіти під час гри припускається помилок, що не завжди мають випадковий характер. Виконанню бракує творчої активності та вміння самостійно мислити, через що втрачається ансамблева єдність. Відповідає найнижчим кваліфікаційним професійним вимогам.
35–59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	Програма не відповідає вимогам дисципліни, не вивчена належним чином. Здобувач освіти не в змозі впоратися з піаністичними складнощами, у виконанні є непереконливим та безпорадним, не дотримується концертмейстерських засад.
0–34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	Програма не відповідає вимогам курсу, не вивчена. Здобувач освіти не в змозі впоратися з піаністичними складнощами, з послідовним відтворенням музичного матеріалу. Не здатний до усвідомлення концертмейстерських завдань.

Інклюзивне навчання

Навчальна дисципліна може викладатися для більшості здобувачів вищої освіти з особливими освітніми потребами.

Неформальна освіта

У межах вивчення навчальної дисципліни передбачається участь здобувачів вищої освіти у міжнародних та вітчизняних круглих столах, мистецьких конкурсах та фестивалях, майстер-класах тощо.

Політика викладання дисципліни

Викладання дисципліни відповідає вимогам «Положення ХНУМ імені І. П. Котляревського про академічну доброчесність» та «Кодексу академічної доброчесності ХНУМ імені І. П. Котляревського».